

بسمه تعالی

فرم طرح دوره

اصول و خدمات بهداشت

(بهداشت ۱)

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)

مشخصات کلی درس

مقطع رشته: کارشناسی

نام رشته: مامائی

نام درس: اصول و خدمات بهداشت (بهداشت ۱)

• مشخصات استاد مسؤول:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشگاه	شماره تماس	تلفن همراه
بهار	مرشد بهبهانی	استادیار	مامائی	علوم پزشکی شیراز	+98-71-36474254 داخلی ۱۶۹	۰۹۱۷۷۱۴۴۷۶۶

استاد مسؤول درس وظیفه نظارت بر روند درس و تکالیف دانشجویان و ارتباط با دانشجویان را بر عهده دارد.

آدرس پست الکترونیکی استاد مسؤول:

Morshe_b@yahoo.com

• مشخصات استادان همکار:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشگاه	شماره تماس	تلفن همراه
پروین	یدالهی	استادیار	مامائی	علوم پزشکی شیراز	+98-71-36474254	
فاطمه	رحمانیان	استادیار	مامائی	علوم پزشکی شیراز	+98-71-36474254	

استادان همکار می توانند به قسمتهای مشخصی از درس دسترسی داشته باشند.

اهداف و معرفی درس

اهداف درس:

اهداف کلی

❖ آشنایی با مفهوم سلامت و بیماری و طیف سلامت

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- مفهوم سلامت را توضیح دهد
- عوامل تعیین کننده سلامت را برشمرده و به عوامل اجتماعی موثر بر سلامت اشاره کنند

هدف کلی:

❖ آشنایی با سازمانهای بهداشتی بین المللی و برنامه های جهانی سلامت

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- سازمانهای سیاستگذار و برنامه ریز در سطح جهانی را بشناسد
- با اهداف و برنامه های سازمان های بهداشتی بین المللی آشنا شود
- وضعیت همکاری و اقدامات این سازمانها در ایران را بشناسد

هدف کلی:

❖ آشنایی با برنامه های جهانی سلامت همانند PHC

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- تاریخچه و برنامه مراقبتهای اولیه را توضیح دهد
- اهداف مراقبتهای بهداشتی اولیه را نام برد
- اصول ارائه خدمات PHC را نام ببرد
- برنامه های جدید مبتنی بر مراقبتهای اولیه و پوشش همگانی بهداشت را توضیح دهد

هدف کلی:

❖ آشنایی با مفهوم بهداشت مادر و کودک و ابعاد گوناگون آن

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- مفهوم مراقبت مادر و کودک در برنامه های بهداشتی را توضیح دهد
- سیاستهای جدید و رویکردهای بهداشتی به حقوق سلامت باروری در بهداشت مادر و کودک را بشناسد
- ابعاد مختلف حوزه های بهداشت مادر و کودک را نام ببرد و هر کد را تشریح کند

هدف کلی:

❖ آشنایی با شاخصهای اندازه گیری سلامت و نظامهای سلامت و چگونگی ارزیابی آنها

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- انواع شاخصهای اندازه گیری سلامت را بشناسد
- روشهای استفاده از شاخصهای سلامت را توضیح دهد
- اهمیت اندازه گیری شاخصهای سلامت در مراقبتهای بهداشت مادر و کودک را توضیح دهد

هدف کلی:

❖ آشنایی با حیطه های مختلف بهداشت از جمله بهداشت مواد غذایی، بهداشت محیط، بهداشت مشاغل

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- بهداشت مواد غذایی و ایجاد سفره امن را توضیح دهد
- مبانی بهداشت محیط را نام ببرد و اقدامات معمول برای حفظ سلامت را توضیح دهد
- بهداشت حرفه ای را با توجه به اصول ارگونومی توضیح دهد
- بیماریهای منتقله در محیط کار را بشناسد و برای پیشگیری از آنها برنامه ارائه دهد
- آسیبهای شغلی را نام ببرد

هدف کلی:

❖ آشنایی با برنامه پزشک خانواده

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- تاریخچه برنامه پزشک خانواده را نام ببرد
- مزایای برنامه پزشک خانواده را نام ببرد
- تاثیر اجرایی شدن برنامه پزشک خانواده بر کاهش هزینه ها و بهبود ارائه خدمات را توضیح دهد

هدف کلی:

❖ آشنایی با مبانی آموزش بهداشت

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- اهداف آموزش بهداشت را نام ببرد
- اصول تغییر رفتار را در آموزشهای بهداشت توضیح دهد
- مدل های تغییر رفتار بهداشتی را نام ببرد و یکی از آنها را توضیح دهد

هدف کلی:

❖ تبیین مباحث مربوط به عدالت در سلامت

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- مفهوم عدالت را در ارائه خدمات سلامت توضیح دهد
- راههای دستیابی به عدالت در سلامت را تشریح کند
- پیامدهای بی عدالتی در ارائه خدمات سلامت را نام ببرد

هدف کلی:

❖ آشنایی با روشهای غربالگری بیماریها و روشها پیشگیری از بیماریها

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- انواع روشهای غربالگری در نظام سلامت را نام ببرد
- دلایل انجام غربالگری در خدمات بهداشتی را توضیح دهد
- مزایا و معایب غربالگری را توضیح دهد

معرفی درس:

درس اصول و خدمات بهداشتی (بهداشت ۱) دانشجویان با حضور در کلاس و مطالعه کتاب جامع بهداشت دکتر حاتم و همچنین مطالعه و شنیدن درس جلسات آماده شده در سامانه نوید، با جنبه های مختلف سلامت ، مراقبتهای بهداشتی و خدمات بهداشتی بین المللی و سلامت در جهان و ایران و آموزش پزشک خانواده آشنا شده و برای آموزش به والدین آماده می شوند. مشکلات سلامت و بهداشتی را در جامعه فرا می گیرند و برای توسعه دید جامعه نگر به موضوع سلامت آماده می شوند.

این درس در قالب دو واحد نظری برای دانشجویان کارشناسی پیوسته مامائی تدوین شده است. انتظار می رود دانشجویان عزیز با حضور در کلاس و مطالعه و پی گیری منظم و رعایت توالی مباحث و مشارکت فعال در بحث ها و انجام به موقع تکالیف تعیین شده و فعالیت های یادگیری، توانایی خود را تقویت کنند.

جلسات به صورت حضوری و با ارایه پاورپوینت ها و همچنین فیلم های ارائه مطالب جلسات با نرم افزار کمتری که در سامانه آموزشی نوید بارگذاری میشود، برگزار می شود.

آموزش دهندگان در این واحد درسی، سرکارخانمها دکتر یدالهی، دکتر مرشد بهیسانی و خانم دکتر رحمانیان هستند.

منابع درسی دانشجویان

کتاب

صفحات و فصلهای مشخص شده برای آزمون	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
	کتاب جامع آموزش بهداشت دکتر حاتم. ۱۳۹۸
	جزوات وزارت بهداشت در بهداشت مادر و کودک
	کتاب بهداشت جی پارک ترجمه دکتر شجاعی ۱۳۹۷
	کتاب اپیدمیولوژی گوردیس ۱۳۹۸

روشها و عناوین آموزش حضوری

زمان برگزاری	مولفین / تهیه کنندگان	عناوین موضوعات ارائه حضوری	روشهای آموزشی
	خانم دکتر رحمانیان	بهداشت و طیف سلامت و بیماری	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر رحمانیان	عوامل تعیین کننده سلامت	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر بهبهانی	PHC بهداشت برای همه و مفاهیم بهداشت	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر بهبهانی	سازمان بهداشت جهانی و سازمانهای وابسته	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر یدالهی	MCH بهداشت مادر و کودک (۱)	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر بهبهانی	MCH بهداشت مادر و کودک (۲)	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر رحمانیان	شاخصهای اندازه گیری سلامت جامعه	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر یدالهی	نظامهای عرضه خدمات بهداشتی در ایران	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر بهبهانی	برنامه پزشک خانواده در ایران و جهان	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر بهبهانی	بهداشت مواد غذایی	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر رحمانیان	غربالگری در بهداشت	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر یدالهی	سطوح پیشگیری	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر رحمانیان	عدالت در سلامت	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر رحمانیان	آموزش بهداشت	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر یدالهی	بهداشت مشاغل	پاورپوینت و اسلاید
	خانم دکتر یدالهی	بهداشت محیط	پاورپوینت و اسلاید

آزمون ها

- آزمون ها می توانند در کمک به یادگیری و خودارزیابی دانشجویان نقش مهمی داشته باشند. که به صورت کوئیز و میان ترم برگزار می شود
- در سامانه امکان طراحی انواع آزمون های تشریحی، چند گزینه ای، جورکردنی، جای خالی و ... وجود دارد.
- در نوع آزمون های تشریحی می توانید از دانشجو بخواهید که بعد از شرکت در آزمون با توجه به پاسخ ارائه شده شما، آزمون خود را تصحیح کند.
- شما می توانید از خود آزمون ها در زمان هایی که به علت مسافرت یا ... امکان تعامل در قالب تکالیف را ندارید، استفاده کنید.

۱. آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته اید؟ بلی خیر

در صورت وجود تعداد و نوع خود آزمون ها را ذکر کنید

شماره	عنوان آزمون	نوع آزمون	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت ارائه باز خورد به تکالیف
۱	کوئیز ۱	تستی		

تکالیف و پروژه‌های دانشجویان

• تکالیف یادگیری در طول ترم

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت فیدبک دادن مدرس	هدف از ارائه تکلیف
۱					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					

ارزشیابی دانشجویان

تکالیف یادگیری: انجام به موقع در زمان تعیین شده و درج در سیستم نوید	نمره
آزمون پایان ترم	نمره
جمع	۲۰ نمره

نام و نام خانوادگی و امضای مدیر گروه

دکتر زهرا رستگاری

نام و نام خانوادگی و امضای استاد مسؤول درس

دکتر بهار مرشد بهبهانی